

Váš dopis zn./ze dne:

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Alena Ďurdíková

Č. j.:

MHMP 2544906/2023

Počet listů/příloh: **1/0**

Sp. zn.:

S-MHMP 2522632/2023

Datum:

04.12.2023

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdě

odbor školství, mládeže a sportu Magistrátu hlavního města Prahy jako povinný subjekt podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), obdržel dne **1.12.2023**, Vaši žádost o poskytnutí informace s názvem „**Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb.**“ (dále jen „**Žádost**“).

Podle **Žádosti** požadujete:

- 1) „Pokud zákonný zástupce dítěte písemně požádá v době zápisu dítěte k povinné školní docházce o odklad školní docházky na spádové základní škole a ředitel této školy této žádosti vyhoví, bude toto dítě následující školní rok (když znovu přijde k zápisu na té samé spádové škole) přednostně přijato v případě, že na této škole dojde k losování ze spádových dětí z důvodu nedostatečné kapacity školy?
- 2) Postupuje se tak, že se v případě nedostatečné kapacity školy – převisu spádových uchazečů nad počtem míst v 1. třídách – losuje ze všech spádových dětí vyjma těch dětí, jež měly v loňském roce na dané spádové škole povolen odklad?
- 3) Je pro základní školy v Praze závazné Doporučení veřejné ochránčyně práv k rovnému přístupu k povinné školní docházce – Sp. Zn.: 14/2017/DIS/VB, z něhož vyplývá právní věta „VII. U dítěte s odkladem školní docházky existuje vyšší potřeba nástupu do základní školy. Ředitel/ka proto může při přijímání zvýhodnit spádové dítě s odloženou školní docházkou, jelikož rozdílné zacházení sleduje legitimní cíl a naplňuje podmínky

přiměřenosti a nezbytnosti.“? Dle ostatních doporučení (neupřednostnění uchazeče, který má již na dané spádové škole sourozence atd.) se totiž již pražské školy cca. 2 roky řídí.

- 4) Pokud škola – v případě nedostatečné kapacity školy – losuje ze všech spádových dětí a zařadí do losování i děti, jež měly v loňském roce na dané spádové škole povolen odklad a následně toto dítě nebude přijato na dané škole k povinné školní docházce – pomůže v tomto případě odvolání proti rozhodnutí o nepřijetí dítěte?“.

V souladu s § 14 odst. 5 písm. d) InfZ Vám poskytujeme Vámi požadované informace, a to:

Ad 1., Ad 2.

Zákonný zástupce dítěte, kterému byl rozhodnutím povolen odklad povinné školní docházky, je povinen dostavit se v následujícím školním roce opět k zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání, a to do základní školy podle svého výběru, tzn., jestliže byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky, nestává se automaticky žákem dané základní školy pro následující školní rok, ale zákonný zástupce dítěte musí opět následující rok k zápisu a požádat o přijetí k plnění povinné školní docházky. Může dítě zapsat i na jiné základní škole, než ve které žádal původně.

O přijetí/nepřijetí k základnímu vzdělávání, tedy zároveň o právu dítěte na vzdělávání, rozhoduje výlučně ředitel školy (§ 165 školského zákona) ve správním řízení jako vykonavatel veřejné správy. Stanovení kritérií pro přijetí k základnímu vzdělávání je tedy plně ve výlučné kompetenci ředitele základní školy. Ředitel je povinen respektovat pravidla pro plnění školní docházky upravená v § 36 školského zákona, jakož i kritéria pro přijetí, o nichž rozhoduje ve smyslu § 164 odst. 1 písm. a) školského zákona. Ředitel spádové školy je prioritně povinen **přednostně** přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu (dále jen jako „spádová uchazeči“), jak uvádí § 36 odst. 7 školského zákona. Toto je zákonné východisko, které omezuje možnost ředitele svými kritérii ovlivnit, koho přijme. Může stanovit i další kritéria, nesmí však dojít k porušení zásady rovnosti mezi spádovými uchazeči, tato podpurná kritéria se tak v praxi uplatní pouze ve vztahu k nespádovým uchazečům. Upřednostnění některé skupiny ze spádových uchazečů by vedlo k znevýhodnění zbylých uchazečů, bez opory v zákoně (§ 36 odst. 7 školského zákona), došlo by k porušení zásady rovnosti přístupu ke vzdělání ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona.

Na základě uvedeného tak všem uchazečům s prokázaným místem trvalého pobytu ve spádovém obvodu náleží právo na přednostní přijetí podle § 36 odst. 7 školského zákona, ze kterého vyplývá, že ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku. Dle uvedeného ustanovení mají všichni uchazeči ze školského obvodu zákonný nárok na přednostní přijetí k základnímu vzdělávání před ostatními uchazeči, **a to bez jakékoliv podmínky**. Užívání kritéria místa trvalého pobytu dítěte ve školském obvodu školy v rámci zápisu jako zvýhodňujícího kritéria tak není v rozporu se zákonem. V případě, že počet dětí uvnitř školského obvodu spádové školy překračuje kapacitní možnosti základní školy, nemá ředitel vhodný nástroj na odmítnutí oprávněných spádových žadatelů o přijetí a je povinen postupovat dle zákona.

V případě vyššího počtu uchazečů, kteří splňují zákonné kritérium místa trvalého pobytu v příslušném školském obvodu, tak nelze využít přednostní přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v daném školském obvodu, jehož sourozenec se v dané škole již vzdělává, popř. další podpůrná kritéria, např. docházka do přípravné třídy zřízené při základní škole, udělený odklad PŠD, aj. Pokud je vyšší počet těchto uchazečů, je doporučena forma losování všech uchazečů splňujících podmínku spádovosti (tzn., všech uchazečů s místem trvalého pobytu ve spádovém obvodu základní školy s jak již uděleným odkladem PŠD i bez odkladu PŠD). V daném stavu musí být splněna rovnost této skupiny všech spádových uchazečů bez jakéhokoliv podmínění.

Ad 3.

Uvedený dokument Doporučení veřejného ochránce práv k rovnému přístupu k povinné školní docházce je sborníkem stanovisek ombudsmana, který má pro školy pouze doporučující charakter. Ředitel školy má zákonnou povinnost postupovat v rámci zápisu v souladu s platnými právními předpisy a dle předem stanovených kritérií. Jak již bylo výše uvedeno **ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout uchazeče s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu bez jakékoliv podmínky** jako je např. udělený odklad povinné školní docházky, starší sourozenec, který se již vzdělává v dané škole, absolvování mateřské školy či přípravné třídy při dané základní škole, uplatnění výsledků bodovaného testu či ověření školní připravenosti aj.

Ad 4.

MHMP posuzuje v odvolacím řízení, zda ředitel postupoval podle svých předem zveřejněných kritérií a zda jím stanovená kritéria byla zákonná, transparentní a přezkoumatelná. V případě, že by odvolací správní orgán zjistil nezákonnost kritérií, postupoval by dle platných právních předpisů, a to školského zákona, správního řádu a vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 148/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Pokud by odvolací správní orgán dospěl k názoru, že průběh zápisu byl nezákonný, není vyloučeno, že by došlo k opakování zápisu, případně novému losování.

S pozdravem

Mgr. Lenka Němcová

ředitelka odboru školství, mládeže a sportu
podepsáno elektronicky